

אָבֵד

המקום שממנו נכנסים אל התרבות [נכדי שאוכל לצאת]

זה היה אתמול. או שלשום. לא זוכרת. אבל מתישהו בימים האחרונים הדבקתי את העלון הזה על הקיר. כן, כן, ממש פה. אולי צמוד לתיבת הדואר שלכן או על דלת השירותים הציבוריים, אולי על יד בית הכנסת, אולי בצמוד למועדון האהוב עליכם. אולי מישהו אחר תלה את זה. והייתי רוצה לקוות שאתם קוראים עלון זה. אבל אולי התקווה הזו היא טיפשית, אידיאליסטית, כאילו בכוחה של המילה הכתובה עוד לשנות משהו, כאילו איזו חריטה על הקיר לא תימחק עוד יומיים על ידי השרירותיות של העירייה.

היו זמנים שבהם חריטות על קירות לא נמחקו. להפך – הן היוו את הכניסה של האדם אל התרבות, אל התקשורת. לפני כמה עשרות אלפי שנים, צייר האדם הקדמון את הציור הראשון: הוא צייר את האיילים שהרג על קירות המערה. והציור הזה – שהיה בגדר מסירת מידע, ניסיון ראשון ליצירת תקשורת, לספר עלילה – צויר בתוך קירות המערה שבה הוא וחבריו גרו.

הזמנים האלה חלפו להם, נרמסו תחת העיר המודרנית. אנחנו כבר לא חיים במערה, והתקשורת בינינו – שהיתה פעם חיצונית ופתוחה לכל, לכל מי שרצה להיכנס למערה – הפכה להיות פנימית, חבויה מעין כל. החריטות החיצוניות (במובן שהיו פתוחות לכל מי שבא מהחוק), הציורים שסימנו פעם את קורות חיינו, את הכניסה שלנו לתרבות – החריטות האלו דהו, הפכו להיות לגרפיטי האסור על פי חוק. הכניסה שלנו לתרבות נחתמה – אנחנו כבר בתוך התרבות, חיים בין ארבע קירות ביתנו. ואילו על הנער המרסס בגרפיטי, הגלגול המודרני של האדם הקדמון, זה שפעם הוציא את המין האנושי מהבערות-לכאורה, אנו מסתכלים במין תערוכת רגשות שאיננו יודעים לפענחה. כי מה שפעם הכניס אותנו אל החוק עכשיו מוקצה על ידו.

אלו עכשיו השוליים החברתיים שמתפקדים בתור מה שפעם היה ערש התרבות. כי עלון זה שאתם קוראים מודבק מחוץ לקירות המערה שאתם גרים בה. שום דבר שיערער אתכם, שינסה להכניס אתכם אל תרבות חדשה, שינסה ליצור תקשורת אחרת, שונה ממה שאנו כל כך רגילים אליה – שום דבר כזה לא יורשה להיכנס אל או להיחרט על הקירות הפנימיים של המערה שלכם.

**והשאלה היא לא "למה?", כי אין טעם בניתוח היסטורי, אלא "האם צריך לשנות את זה?".
האם אתם רוצים לצאת מהמערה שלכם?
האם אתם יכולים לצאת ממנה?**